

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Električne mašine II

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

ne popunjavati

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Električne mašine I

7. Ograničenja pristupa:**8. Trajanje / semestar:**

1

5

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Fakultet elektrotehnike

11. Odsjek / Studijski program:

Elektrotehnika i računarstvo

12. Odgovorni nastavnik:

dr.sc. Nerdina Mehinović, vanr.prof.

13. E-mail nastavnika:

nerdina.mehinovic@untz.ba

14. Web stranica:

--

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Sticanje osnovnih znanja o načinu funkcionisanja energetskih transformatora, sinhronih i istosmjernih mašina, njihovoj primjeni i ponašanju u normalnim i vanrednim režimima rada u EES.

16. Ishodi učenja:

Nakon uspješno savladanog predmeta, studenti su osposobljeni za:

- primjenu stečenih znanja na rješavanje problema srednjeg nivoa kompleksnosti iz oblasti transformatora i električnih mašina;
- samostalno obavljanje osnovnih ispitivanja transformatora i obrtnih električnih mašina u laboratorijskim uslovima, prezentaciju rezultata ispitivanja, provedbu analize i interpretaciju rezultata;
- poznavanje pogonska stanja asinhronih, sinhronih i istosmjernih mašina
- analizu i usporedbu rada istosmjernih, asinhronih i sinhronih motora
- poznavanje vanjskih karakteristika istosmjernih, asinhronih i sinhr

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Prelazni procesi u radu transformatora . Specijalni energetski transformatori. Dinamički model sinhronne mašine (Parkove jednačine), stacionarni režim, parametri. Karakteristike sinhronne mašine. Metode određivanja i mjerenja parametara i karakteristika. Ugaone karakteristike, stabilnost rada. Kružni dijagram struja i pogonski dijagrami. Sinhroni motor. Trofazni kratak spoj . Pobudni sistemi. Kolektorske mašine: Konstrukcijska izvedba - jezgre i namoti. Princip rada-motor generator. Magnetna polja. Reakcija armature i komutacija. Vrste pobude: nezavisna, paralelna, serijska i kompaundirana. Motori - mehaničke karakteristike. Generatori - vanjske karakteristike. Specijalne mašine.

18. Metode učenja:

Predavanja, auditorne i laboratorijske vježbe. Predviđeno je da se dio nastavnog procesa izvede klasičnim metodama (frontalni način rada korištenjem table), a dio korištenjem multimedijalnih sadržaja (prezentacije, video klipovi i računarske animacije). Da bi se studenti upoznali sa realnim uvjetima proizvodnje i dijagnostike električnih mašina u cilju što boljeg razumijevanja stečenih teorijskih znanja, tokom semestra predviđene su posjete firmama.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ispit se polaže pismeno i usmeno. Pismeni ispit je kombinacija teoretskih pitanja i računskih primjera rađenih na predavanjima i na auditornim vježbama. Završni ispit je usmeni ispit koji se sastoji od diskusije položenog pismenog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Test I	25
Test II	25
Prisustvo nastavi	10
Završni ispit	40

21. Osnovna literatura:

Š. Mašić: "Električni stojevi", Unverzitet u Sarajevu - Elektrotehnički fakultet u Sarajevu, Sarajevo 2005.

Harlow, H. James: "Transformers", CRC Press LLC; 2000

B.Jurkovic, Z.Smolčić: "Kolektorski strojevi", Školska knjiga, Zagreb 1986

22. Internet web reference:**23. U primjeni od akademske godine:**

2016/2017

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

04.04.2016